

ӘЛ ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

ФИЛОСОФИЯ КАФЕДРАСЫ

«Философиялық антропологияның өзекті мәселелері» пәнінен
ПРАКТИКАЛЫҚ САБАҚТАРЫНЫҢ ЖОСПАРЫ

Филос.ғ.д., проф. Габитов Т.Х.

Алматы, 2025

**«Философиялық антропологияның өзекті мәселелері» ПӘНІНЕН
ПРАКТИКАЛЫҚ САБАҚТАРДЫҢ ТАҚЫРЫПТАРЫ МЕН СҰРАҚТАРЫ
ЖӘНЕ ОЛАРҒА ДАЙЫНДЫҚҚА АРНАЛҒАН МЕТОДИКАЛЫҚ
НҰСҚАУЛАР**

«Философиялық антропологияның өзекті мәселелері» пәнінен практикалық сабақтардың мақсаты – лекция сабақтарында алынған білімді бекіту, философиялық антропологияның түйінді мәселелері мен тарихи дамуының негізгі кезеңдерінің ерекшеліктерін игеру, студенттердің ойлау және өз ойын ауызша жеткізу қабілетін дамыту. **Философиялық антропология** пәнінен практикалық-семинар сабақтары докторант жұмысының ең басты көрсеткіштерінің бірі, сондықтан докторант мұқият дайындық, ыждағаттылық, үлкен жауапкершілік талап етіледі. Практикалық сабақтардың тақырыптары мен сұрақтары, дайындыққа қажетті оқулықтар мен түпнұсқалар тізімі ОӘК-не кіретін силлабустан табуға болады.

Докторант әрбір сұрақ мазмұнын толық, жан-жақты ашуға, терең ұғынуға ұмтылуы тиіс. Бұл мақсатқа жету үшін оқулықтар мен Интернет материалдарын қолданумен шектелмей, әлемдік философиялық ой өкілдерінің еңбектерімен танысып, талдай білу қажет.

Докторант талқыланып отырған сұрақтың мазмұнын ауызша және өзі дайындаған қысқаша конспектілерге сүйеніп баяндай алады. Қысқаша конспектілер тақырыпты есте сақтауға және жақсы ұғынуға көмектеседі. Сұрақ мазмұнын оқулықтан оқып беру жауап болып саналмайды.

ЖОСПАР:

1 апта	Философиялық антропологияның пәні және зерттеу объектісі. 1. Философиялық антропология адам болмысын зерттеу саласының мақсат-міндеті ретінде. 2. Әлемнің дүниетанымдық бейнесіндегі философиялық антропология 3. Философиялық-антропологиялық білімнің әдістері мәселесі
2 апта	Ежелгі Шығыс пен Антика философиясындағы адам мәселесі 1. Ежелгі Қытай философиясы адам туралы 2. Ежелгі Үнді философиясы адам туралы. 3. Антикалық философиядағы адам мәселесі.
3 апта	Орта ғасыр философтарының концепцияларындағы адамның бейнесі 1. Орта ғасыр Батыс философиясындағы адамның табиғаты 2. Араб-мұсылмандық философиялық дәстүрдегі адам мәселесі

4 апта	Семинар 4 Гуманистік антропологияның сипаты мен Жаңа дәуірдегі адамның құндылықтар жүйесі 1. Ақыл мен бостандық жаңа заман философиясындағы адам болмысының аспектісі ретінде. 2. Адам табиғаты 3. Прогресс образы.
5 апта	Өмір философиясы, экзистенциализм мен психоанализдегі адам болмысының аспектілері 1. “Өмір философиясы” және антропологиялық мәселелердің жаңа қарастырылуы 2. Адамның психоаналитикалық концепциясы 3. Экзистенциалдық философиядағы адам моделі мен болмысы 4. А. Камюдың абсурдтілік философиясы 5. М. Хайдеггердің іргелі онтологиясы 6. Ж.П. Сартдың адам еркіндігі хақындағы ойлары 7. К. Ясперс адамзат дамуының тарихы туралы
6 апта	Семинар 6 М. Шелер, Х. Плеснер және А. Геленнің антропологиялық идеялары 1. XX ғасыр философиясындағы адам болмысының сюжеттері. 2. Биологиялық-философиялық антропология (А. Гелен) 3. “Философиялық антропология”: М. Шелер, Плеснер.
7 апта	Қазақ философиясындағы адам болмысы мәселелері 1. Қазақ философиясындағы адам болмысы мәселесі. 2. Ортағасырлық түркі ойшылдарының еңбектеріндегі антропологиялық идеялар. 3. XIX ғ. қазақ ағартушылары философиясындағы адам мәселесі 4. XX ғ. бас кезіндегі қазақ философиясындағы антропологиялық проблематика
8 апта	Семинар 8 Антропосоциогенез, социобиология, гендер ұғымдары. 1. Философия тарихындағы адам туралы пайымдаулар 2. Адам табиғаты мен болмысы 3. Антропогенез бен социогенез 4. Теологиядағы адамның пайда болуы туралы түсініктер
9 апта	Семинар 9 Адам болмысының жалпылығы мен жекелігі 1. Адам адами болмыстың кепілі 2. Ажам және жеке адам 3. Адам мен тұлға. Тұлғаның түрлері 4. Перфекционизм идеясы

10 апта	Семинар 10 Адамның рухани тәжірбиесі философиясының саласы ретінде 1. Руханилық және философия. 2. Таным және қызығушылық
11 апта	Семинар11 Адамның құндылықтар жүйесі 1. Адам құндылықтар әлемінде. 2. Мәдени онтология және (бағалық) құндылықтар иерархиясы. 3. Альтруизмдік және нарциссизм 4. Махаббат философиясы
12 апта	Семинар12 Адам болмысының негізін қалаушы феномендер: махаббат, шығармашылық, бақыт, өмір мәні, өлім. 1. Өмір және оның мәні. Өмір және өлім 2. Мақсат және парыз
13 апта	Семинар 13 Адамның еркіндігі мен жауапкершілігі Адам болмысындағы еркіндік Ақылды адам Адамның жауапкершілігі мен оның деңгейлері
апта 14 апта	Семинар14 Адам және мәдениет 1. Адам және мәдениет. 2. Мәдениеттегі адам болмысының бейнесі
15 апта	Семинар 15 Трансгуманизм және адам болмысының болашақтағы келбеті 1. Постмодерн дискурсындағы адам образы мен ақыл тағдыры. 2. Дегуманизациялық антропологиялық дағдарыс және ХХІ ғ. өркениеті туралы болжамдар. 3. Адамның өзіндік идентификация ізденісінде және құндылықтарды қайта жаңа бағалау. 4. Трансгуманизм және адам болмысының болашақтағы келбеті

ҰСЫНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Негізгі әдебиеттер:

1. Нұрышева Г.Ж. Философиялық антропология. А., 2017.
2. Алан Барнард Антропология тарихы мен теориясы. А., 2016
3. Батыс философиясының жаңа тарихы, 1-том, Антика философиясы. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019 жыл. – 408 бет.

- 4.Кенни Энтони. Батыс философиясының жаңа тарихы, 2-том, Орта ғасыр философиясы. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019 жыл. — 400 бет.
- 5.Кенни Энтони. Батыс философиясының жаңа тарихы, 3-том, Қазіргі заман философиясының бастауы. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019 жыл – 412 бет.
- 6.Кенни Энтони. Батыс философиясының жаңа тарихы, 4-том, Қазіргі заман философиясы. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019 жыл – 420 бет.
8. Гуревич П. С. - Философская антропология. Том 1,2: Учебник - М.: Издательство Юрайт, 2017.

Қосымша әдебиеттер:

- 1.Масалимова А.Р. Культурная антропология. Алматы, 2007.
- 2.Нұрмұратов С.Е. Рухани құндылықтар әлемі: элеуметтік-философиялық талдау. Алматы, 2000.
- 3.Есім Ғарифолла Адамзат. Астана. 2005.
- 4.Нұрышева Г.Ж. Өмірдің мәні: философиялық-антропологиялық талдау (монография) Монография. Алматы, Инжу-маржан, 2011
- 5.Нұрышева Г.Ж. Адам өмірінің философиялық мәні. Монография. Алматы, изд. «Комплекс», 2001
- 6.Хамитов Н.В. Философия человека: от метафизики к метаантропологии. – Киев, 2002.
- 7.Нысанбаев Ә.Н. Әбжанов Т. Адамға қарай бет бұрсақ. – А., 1992.